

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoCsp/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618201727
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kašajová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1618201727.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kašajovej a sudcov Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Valérie Kleinovej st. v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Ján Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. S. XXXX/XX, XXX XX S., zastúpená advokátom JUDr. Petrom Vachanom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie sumy 732,96 Eur s príslušenstvom na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 05. marca 2020 č. k. 7Csp/30/2018-105 v spojení s uznesením zo dňa 26.05.2022, č. k. 7Csp/30/2018-162, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok I) a závislom výroku o trovách konania (výrok II) zrušuje a v rozsahu zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 542,03 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 620,76 Eur od 01.09.2015 do zaplatenia všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, druhým výrokom priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, tretím výrokom konanie v časti o zaplatenie 190,93 Eur spolu s príslušenstvom zastavil, štvrtým výrokom žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania v zastavenej časti a piatym výrokom rozhodol o vrátení súdneho poplatku žalobcovi v sume 4,30 Eur prostredníctvom prevádzkovateľa systému Slovenská pošta, a.s., IČO: 36 631 124, Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica po právoplatnosti rozsudku.

2. Vec právne posúdil podľa ust. §144, §145 ods. 2, § 146 ods. 1 C.s.p., § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods. 1,2,3,4 písm. a), § 54 ods. 1,2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákona, § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z, § 1 ods. 1,2,8, § 2 písm. a),b), c), § 9 ods. 2,6, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. V odôvodnení rozsudku uviedol, že pôvodný žalobca spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. sa žalobou zo dňa 05.06.2018 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sumu 732,96 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 01.09.2015 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca so žalovanou uzatvorili dňa 10.09.2013 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej celkovú sumu pôžičky 1.600,- Eur. Žalovaná mala splatiť pôžičku v pravidelných 60-tich mesačných splátkach v sume 49,90 Eur až do celkovej sumy vo výške 2.994,- Eur. Do podania žaloby žalovaná uhradila len sumu 1.757,68 Eur a porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku. Listom zo dňa 27.06.2015 - predžalobná upomienka vyzval žalovanú na úhradu dlžných splátok, a upozornil žalovanú na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko nedošlo k úhrade splátok ani v dodatočnej poskytnutej lehote, žalobca dňa 19.08.2015

úver zosplatnil, o čom informoval žalovanú listom zo dňa 26.08.2015. Žalovaná mala uhradiť ku dňu zosplatnenia (19.08.2015) sumu 2.378,44 Eur ako sumu istiny. Ku dňu podania žaloby žalovaná uhradila sumu 1.757,68 Eur. Žalobca si uplatnil aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky vo výške 112,20 Eur. Skonštatoval, že žalovaná suma 732,96 Eur predstavuje sumu istiny 2.378,44 Eur + 112,20 Eur (náklady na vymáhanie) - 1.757,68 Eur (žalovanou uhradené splátky).

4. V priebehu konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práv a povinností, konkrétne pôvodný žalobca spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. uzatvoril so žalobcom rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej dňa 19.09.2018 postúpil pohľadávku na žalobcu, preto súd prvej inštancie uznesením č.k. 7Csp/30/2018-59 zo dňa 28.05.2019 pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení, k žalobe uviedla, že ročná úroková sadzba uvedená v zmluve vo výške 32% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko priemerné úrokové sadzby úverov v mesiaci 09/2013 boli vo výške 11,08 %, teda úroková miera 32 % prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu o viac ako 200 %. Namietala, že právny predchodca žalobcu neuviedol, akým spôsobom bola overená jej bonita a neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa požadovaných nákladov na vymáhanie. Namietala aj premlčanie, nakoľko mala za to, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre omeškanie so splátkou zročnou dňa 20.04.2015 a premlčacia doba uplynula dňa 20.04.2018. Namietala tiež postúpenie pohľadávky, ktoré považuje v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Pred začatím pojednávania vo veci samej vzal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 190,93 Eur, v časti sumy 112,20 Eur ako náklady na vymáhanie bez uvedenia dôvodu, v časti sumy 78,73 Eur z dôvodu úhrady tejto sumy po podaní žaloby a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Súd prvej inštancie konanie v časti čiastočného späťvzatia žaloby zastavil. Neskúmal, či žalovaná so späťvzatím súhlasí, nakoľko k čiastočnému späťvzatiu žaloby prišlo pred začatím pojednávania vo veci.

7. Súd prvej inštancie skonštatoval, že zmluva o pôžičke uzatvorená právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 10.09.2013 je zmluvou spotrebiteľskou, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, ktorá v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere mala v predmete svojho podnikania poskytovania spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Preto spĺňa charakteristiku dodávateľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka a veriteľa podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, preto spĺňa charakteristiku spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch. Preskúmaním predmetnej zmluvy mal za preukázané, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v dobe uzatvorenia úverovej zmluvy. Skonštatoval, že povinnosťou žalovanej bolo splácať pôžičku v dohodnutých splátkach mesačne vo výške 49,90 Eur so splatnosťou vždy k 20. dňu v mesiaci s tým, že žalovaná mala povinnosť prvú splátku uhradiť 20.10.2013 a poslednú splátku do 09/2018, t.j. k 20.09.2018. Žalovaná uhradila splátkami sumu 1.757,68 Eur. Následne právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou upozornil žalovanú na možnosť zosplatnenia dlhu. Upomienka bola žalovanej doručená dňa 08.07.2015 a nakoľko žalovaná dlžnú sumu neuhradila, právny predchodca žalobcu dlh zosplatnil a uvedené oznámil oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 26.08.2015 žalovanej. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že zásielka sa považuje za doručenú piatym dňom, t.j. dňa 31.08.2015. Skonštatoval, že dlžná suma 620,76 Eur ku dňu podania žaloby predstavuje dlžnú istinu 2.378,44 Eur (pôžička s úrokmi) mínus žalovanou uhradené splátky 1.757,68 Eur (sumu 112,20 Eur ako náklady na vymáhanie vzal žalobca späť). Po podaní žaloby žalovaná uhradila splátkami sumu 78,73 Eur a súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 542,03 Eur s príslušenstvom.

8. K žalovanej namietanej úrokovej sadzby vo výške 32 %, súd prvej inštancie uviedol, že výška úroku nie je neprimeraná a v rozpore s dobrými mravmi. Konštatoval, že výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery od 1.500,- Eur do 6.500,- Eur so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia zmluvy (stav ku dňu 30.06.2013) bola vo výške 20,83 %, čo je uvedené v zmluve. Keďže jedinou odplatom za úver bol úrok, úroková sadzba aj ročná percentuálna miera nákladov je

rovnaká. Poukázal na to, že maximálna stanovená výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi bola zapracovaná do § 1a nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z. až od 01.09.2014 vo výške dvojnásobku priemernej RPMN, avšak aj napriek neskoršej novele pri porovnaní priemernej RPMN 20,83 % a RPMN úveru vo výške 32 %, je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že táto dvojnásobok neprevyšuje a preto nie je možné považovať úrok z úveru za neprimeraný. Považoval za dostatočné preukazovanie bonity klienta zisťovaním od žalovanej či je zamestnaná, aký je jej čistý mesačný príjem, pričom zo zmluvy vyplýva, že žalovaná dokladala aj kópiu výplatnej pásky. Mal za to, že úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v dôsledku hrubého porušenia povinnosti uvedenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Vo vzťahu k námietke premičania uviedol, že z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná už od počiatku neuhrádzala splátky splatné k 20. dňu v mesiaci pravidelne (bola v omeškaní už s platením prvej splátky splatnej ku dňu 20.10.2013). Ku dňu 20.06.2015 bola žalovaná v omeškaní s najmenej tromi mesačnými splátkami a to za mesiace apríl, máj a jún 2015 a preto žalobca vyzval žalovanú predžalobnou upomienkou zo dňa 27.06.2015 na úhradu dlžnej splátky splatnej v mesiaci 04/2015 do 05.08.2015. Podľa prvoinštančného súdu žalobca realizoval svoje právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. K úhrade omeškaných splátok nedošlo, preto žalobca oznámil oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 26.08.2015, že poskytnutý úver sa stal splatný. Zásielka sa považuje za doručení piatym dňom v zmysle zmluvných podmienok, t.j. dňom 31.08.2015. Do omeškania sa žalovaná podľa súdu prvej inštancie dostala dňom 01.09.2015 a vtedy začala plynúť žalobcovi premičacia doba vo vzťahu k celému zosplatenému dlhu a uplynula by dňa 01.09.2018. Žaloba bola doručená súdu dňa 05.06.2018 a súd prvej inštancie mal za to, že bola doručená v trojročnej premičacej dobe. Vo vzťahu k aplikácii § 92 ods. 8 zákona o bankách uviedol, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. nie je bankou preto sa na ňu nevzťahuje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ohľadom postúpenia pohľadávky.

9. Nakoľko bola žalovaná v omeškaní s plnením peňažného dlhu, priznal súd prvej inštancie žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne. Uviedol, že žalovaná bola v omeškaní ku dňu 01.09.2015 so sumou 620,76 Eur (bez nákladov na vymáhanie) a následne uhrádzala splátkami po podaní žaloby sumu 78,73 Eur, preto priznal žalobcovi úroky z omeškania z jednotlivých dlžných súm po započítaní uhradených splátok do zaplatenia. Pri určení výšky úrokov z omeškania vychádzal zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ktorá ku dňu 01.09.2015 (prvý deň omeškania žalovanej s dlžnou sumou) predstavovala 0,05 % ročne (0,05 % + 5 % = 5,05 %), žalobcovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z uplatnenej sumy. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 732,96 Eur. V časti o zaplatenie sumy 112,20 Eur s príslušenstvom vzal žalobcu späť bez uvedenia dôvodu, teda zavinil zastavenie konania a v časti o zaplatenie sumy 78,73 Eur s príslušenstvom z dôvodu úhrady žalovanej sumy po podaní žaloby. V späťvzatej časti žaloby rozhodol o trovách konania tak, že každá zo strán čiastočne zavinila zastavenie konania, preto žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie 542,03 Eur, v celej žalovanej sume po čiastočnom späťvzatí žaloby a preto mu priznal náhradu trov vo výške 100 %. Nakoľko žalobca zaplatil za žalobu súdny poplatok v sume 43,50 Eur a pred prvým pojednávaním vzal žalobu v časti o zaplatenie 190,93 Eur späť vrátil mu časť súdneho poplatku, krátený o 6,70 Eur, v sume 4,30 Eur.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie, ktorým napadla výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 542,03 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 620,76 Eur od 01.09.2015 do zaplatenia všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a závislý výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolanie podala z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h) CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Namietala, že súd prvej inštancie neposúdil zmluvu o pôžičke pre nedostatok obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov a neposúdil pohľadávku žalobcu za premičanú. Podľa žalovanej ročná úroková sadzba vo výške 32 % je v rozpore s dobrými mravmi. Uviedla, že podľa priemerných úrokových mier z úverov

poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) pre spotrebiteľské a ostatné úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov v mesiaci 9/2013 bola vo výške 11,08 %. Keďže úroková sadzba vo výške 32 % prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu o viac ako 200 % , ide podľa žalovanej o neprimeranú úrokovú sadzbu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Konštatovala, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009). Dohodnutá úroková sadzba v uvedenej zmluve prevyšuje obvyklú úrokovú mieru o cca 198 % , preto je podľa žalovanej neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Skonštatovala, že uvedený právny názor potvrdil aj Krajský súd Prešov vo svojom rozhodnutí zo dňa 13.12.2018 sp. zn. 19Co/139/2018. Podľa žalovanej nesprávne právne posúdenie spočíva v tom, že konajúci súd posudzoval primeranosť úrokovej sadzby vo výške 32 % podľa priemernej RPMN za daný štvrťrok a nie podľa priemerných úrokových mier z úverov bánk dostupných na <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank> . Poukázala na dôvodovú správu novelizovaného nariadenia vlády SR k § 10d, „Vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné vysporiadať sa s kratšou legisvakačnou lehotou, ustanovuje sa samostatné prechodné ustanovenie, ktoré komplexne a autonómne definuje odplatu a najvyššiu prípustnú výšku odplaty v prechodnom zmysle na medziobdobie od 1. júna 2014 do 1. septembra 2014, a to na základe judikatúrne ustáleného pomerovania odplaty s odplatom požadovanou bankami a zverejňovanou v rámci úrokovej štatistiky na webovom sídle Národnej banky Slovenska. Uvedené znenie má oporu aj v skoršej právnej úprave, ktorá bola súčasťou platného právneho poriadku.“ Z dôvodovej správy podľa žalovanej vyplýva, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nemohla úroková sadzba prevyšovať dvojnásobok priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) pre spotrebiteľské a ostatné úvery zverejnené na stránkach NBS. Ďalej poukázala na § 9 ods. 2 pís. i) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného ku dňu podpisu zmluvy a skonštatovala, že zmluva o pôžičke neobsahuje podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny. Podľa žalovanej zmluva o pôžičke neobsahuje údaj o úrokovej sadzbe, čo má za následok, že zmluva o úvere je bezúročná a keďže zo strany žalovaného bola uhradená istina poskytnutej pôžičky v celom rozsahu, žalobca nemá nárok na žiadnu dlžnú sumu.

13. Uviedla, že v predžalobnej upomienke zo dňa 27.06.2015, ktorú možno podľa jej názoru považovať za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, žalobca upozorňuje žalovanú, že je v omeškaní so splátkou zročnou dňa 20.04.2015 a ak neuhradí túto splátku do 05.08.2015, dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Poukázala na § 103 Občianskeho zákonníka s tým, že žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre omeškanie žalovanej so splátkou zročnou dňa 20.04.2015, premlčacia doba žalobcom uplatneného nárok na základe zosplatnenia úveru začala plynúť dňa 20.04.2015 a uplynula 20.04.2018, preto z uvedeného dôvodu vznáša námietku premlčania, pretože žaloba bola doručená súdu až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 27.02.2019 sp. zn. 41Co/3/2019, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, s poukazom na ustanovenie § 103 a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pre omeškanie so splátkou uvedenou v predžalobnej upomienke zamietol žalobný návrh z dôvodu premlčania a aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 05.11.2019 sp. zn. 14Co/166/2019. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie podľa §388 zmeniť a vo zvyšnej časti žalobu zamietnuť a priznať žalovanej právo na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu a zároveň priznať žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

14. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že odvolanie považuje v celom rozsahu za neodôvodnené, s tým, že žalovaná vo svojom písomnom odvolaní neuvádza žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by žalobcovi nemal byť priznaný nárok na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom a trovami konania. Podľa žalobcu prvoinštančný súd správne právne posúdil nárok ako nepremlčaný. Má za to, že zmluva o pôžičke spĺňa všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a namietaná výška RPMN sa ako skonštatoval súd prvej inštancie neprieči dobrým mravom, nakoľko je v súlade s výškou priemernej hodnoty RPMN pre úvery vo výške od 1.500,00 € do 6.500,00 € vrátane so splatnosťou od 1 do 5 rokov, zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MF SR s ust. § 21 ods. 2 z.č. 129/2010 Z.z. v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských

úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2013 so stavom ku dňu 30.06.2013. Z tohto dôvodu navrhol, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 05.03.2020 sp. zn. 7Csp/30/2018, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu ako vecne správny v napadnutých výrokoch potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

15. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k podanému odvolaniu uviedla, že zotrváva na podanom odvolaní v plnom rozsahu.

16. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých častiach (vyhovujúcej a závislom výroku o trovách konania) zrušiť a v rozsahu zrušenia mu vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, pretože súd prvej inštancie sa v ňom nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska rozhodnutia v spore, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno efektívne napraviť v konaní pred odvolacím súdom, čím je naplnený dôvod pre zrušenie rozsudku v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

18. V skúmanej veci bol po čiastočnom späťvzati žaloby predmetom konania nárok žalobcu na zaplatenie sumy 542,03 Eur s príslušenstvom titulom neuhradenia pôžičky. Zmluvu o pôžičke uzatvorená právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 10.09.2013 posudzoval súd prvej inštancie ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Mal za preukázané, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, výšku žalovanou namietanej úrokovej sadzby vo výške 32 %, nepovažoval za neprimeranú, za dostatočné považoval preukazovanie bonity klienta a mal za to, že úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov v dôsledku hrubého porušenia povinnosti uvedenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a žalovanou vznesenú námietku premlčania považoval za nedôvodnú. Závery súdu prvej inštancie napadla odvolaním žalovaná, považujúc skutkové zistenia súdu prvej inštancie za nesprávne, ktoré vyústili do nesprávneho právneho posúdenia spočívajú v tom, že konajúci súd neposúdil zmluvu o pôžičke pre nedostatok obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov a neposúdil pohľadávku žalobcu za premlčanú.

19. Základným atribútom odôvodnenia každého súdneho rozhodnutia je právne posúdenie veci a presvedčivosť odôvodnenia. Súdne rozhodnutie nerešpektujúce zásady uvedené v citovaných ustanoveniach o zákonných náležitostiach odôvodnenia je nepreskúmateľné. Nedostatok zákonného obsahu súdneho rozhodnutia sa prejavuje v jeho nezrozumiteľnosti a tým aj nepreskúmateľnosti dôvodov, prípadne nedostatku dôvodov, keď nie je rozhodujúce, že výrok by bol pri správnom odôvodnení správny. V rozpore s korektným a ústavne konformným výkladom ust. 220 ods. 2 CSP je úplný či čiastočný nedostatok dôvodov rozhodnutia.

20. Odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie z pohľadu preskúmateľnosti úvah vedúcich k rozhodnutiu práve spôsobom zvoleným prvoinstančným súdom (a možnosti buď akceptovania takýchto úvah alebo naopak ich odmietnutia) možno označiť za vnútorne nekonzistentné a nepresvedčivé, nakoľko súd prvej inštancie samotné dôvody svojho rozhodnutia zhrnul len do bodu 32 a 33 rozsudku, z ktorých však nie je možné jednoznačne posúdiť ako sa vysporiadal s dôvodnosťou resp. nedôvodnosťou žaloby vzhľadom na žalovanou namietanú jej nedôvodnosť a takéto všeobecné závery súdu prvej inštancie nie je možné akceptovať. V danej veci je nepochybné, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky a ide o spotrebiteľský právny vzťah v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Pre určenie zmluvných práv a povinností je potrebné vychádzať najmä z obsahu úverovej zmluvy, ktorá upravuje práva a povinnosti zmluvných strán vo vzťahu k splácaniu úveru, ale aj ostatných nárokov, napr. úrokov z úveru. Nepochybné však jednotlivé zmluvné podmienky podliehajú súdnej kontrole z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Z hľadiska posudzovania odplaty sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal s otázkou

či stranami sporu dojednaná odplata prevyšuje resp. neprevyšuje najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať.

21. Súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal aj s otázkou vznesenej námietky premlčania a z jeho rozhodnutia nie je zrejmé podľa akých ustanovení zákona premlčanie posudzoval a akými úvahami sa riadil, keď dospel k záveru, že žalovaná sa dostala do omeškania dňom 01.09.2015. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu. Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (actio nata). Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Rozhodujúcou skutočnosťou z hľadiska možnosti uplatniť právo na súde a začiatku plynutia (všeobecnej) premlčacej doby je okamih splatnosti (zročnosti) záväzku (dlhu), ktorý je konkrétnym momentom, kedy je dlžník povinný záväzok (dlh) splniť, a nie momentom, kedy je dlžník k splneniu iba oprávnený.

22. Splatnosť úverovej pohľadávky žalobcu je daná (spotrebiteľskou) úverovou zmluvou, v ktorej si banka s dlžníkom dohodli plnenie v splátkach, s oprávnením banky pre prípad neuhradenia dlžníkom splatné peňažné záväzky v termíne, vyhlásiť úver za splatný. Ide o postupné čiastkové plnenie, ktoré nie je ani opakujúcim sa, či trvajúcim plnením, ani čiastočným plnením. V prípade takéhoto čiastkového plnenia, ktoré je v literatúre prevažne označované ako plnenie v splátkach, je plnenie vopred rozvrhnuté do čiastkových úsekov, ktoré až ako spoločný celok tvoria dlh. Splatnosť týchto úsekov je však daná samostatne (oddelene), teda každý diel má určenú svoju konkrétnu splatnosť. Celkový predmet záväzku je však vopred kvantitatívne určený, pričom jednotlivo plnenými dielmi sa rozsah celej pohľadávky postupne znižuje. Ide teda o rozloženie zamýšľaného jednorazového plnenia v niekoľkých postupných čiastkových plneniach, taktiež jednorazových, pričom dobu splnenia treba rozlišovať jednak pre plnenie celého záväzku, jednak pre jednotlivé čiastkové plnenie. Dobou splnenia čiastkového plnenia je doba jednorazového splnenia jednotlivej dávky, dobou splnenia celého záväzku je doba splnenia poslednej dávky - teda poslednej splátky. V prípade čiastkového plnenia veriteľ nemôže žiadať dlžníka o splnenie jednorazové; to však neplatí pre situáciu uvedenú v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, v ktorej dlžník včas a riadne nesplnil niektorú zo splátok, ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí - tu je veriteľ oprávnený žiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky, s ktorou sa dlžník ocitol v omeškaní, pričom toto oprávnenie môže veriteľ uplatniť iba do splatnosti najbližšej budúcej splátky. V takomto prípade dlžník stráca výhodu čiastkového plnenia. Výška aj doba jednotlivých splátok bola v úverovej zmluve vopred stanovená, pričom splatnosť, prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach treba posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok, premlčacia doba plynie pri každom čiastkovom plnení odo dňa jeho splatnosti. Ak pri takto dojednanom plnení sa pre nesplnenie niektorého čiastkového plnenia stane splatný celý dlh, začne pre celý dlh plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia (t. j. splátky). Splnením jednotlivých splátok dlh čo do príslušnej čiastky zaniká, úplne zanikne až splnením poslednej čiastky (poslednej splátky). Vo svojej podstate je dlh splátkami rozdelený do niekoľkých čiastkových, zreteľne oddelených a relatívne samostatných dlhov, ktoré majú určitú vzájomnú súvislosť a v celku predstavujú súhrnnú výšku pohľadávky. V prípade dojednania straty výhody splátok (ako je to podľa danej úverovej zmluvy), ktorá sa prejaví v špecifickej zmluvnej sankcii za omeškanie s niektorou zo splátok, dôjde k zosplatneniu celého zvyšku dlhu. Omeškaním splatnosti jednej splátky si tak dlžník privodí splatnosť aj všetkých budúcich splátok.

23. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Zákonodarca týmto zákonným ustanovením mienil modifikovať, aby sa pri strate výhody splátok počítala premlčacia doba celého dlhu už odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, čo je v súlade s cieľom, resp. zámerom inštitútu premlčania ako stimulácie veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv (podľa zásady vigilantibus iura) ako aj snahy predchádzať v konkrétnych prípadoch dôkaznej núdzi na strane veriteľa v súdnom konaní a prispieť tým k právnej istote účastníkov občianskoprávných vzťahov (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/146/2008). Názor, že premlčacia doba zvyšku dlhu plynie až od jeho splatnosti, teda po tom, čo veriteľ svoje právo podľa § 565 uplatnil (§ 563) by neprípustne umožňoval odsúvať začiatok plynutia premlčacej doby nečinnosťou veriteľa, čo mu

zabraňuje skutočnosť, že toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (druhá veta § 565), čo je v súlade i s tým legitímnym podkladom vyplývajúcim z § 101 veta druhá Občianskeho zákonníka, že premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (citovaný § 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné). Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka. Z § 103 Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že premlčacia doba začína plynúť späť od splatnosti omeškanej splátky, čo má podstatu v právnej logike, keďže je nesporné, že veriteľ môže svoje právo požadovať okamžité splnenie celého dlhu vykonať už na druhý deň po splatnosti splátky, pre ktorej nesplnenie bol dlh zosplatený. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch. Tam podľa § 53 ods. 9 vo všeobecnosti začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Veriteľovi tým zostane na uplatnenie svojho práva na súde menej ako celé tri roky všeobecnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka), pretože tomu bráni práve znenie § 53 ods. 9. Vychádzajúc z právneho názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozhodnutiach sp. zn. 7 Cdo 268/2020, 5 Cdo 224/2021, 4 Cdo 201/2022, 7 Cdo 347/2021, 9 Cdo 368/2021 možno skonštatovať, že pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka).

25. Všetky vyššie uvedené nedostatky odvolací súd nemôže nahrádzať, pretože podstatou odvolacieho konania je zabrániť prekvapivým rozhodnutiam bez možnosti podania riadneho opravného prostriedku, v rámci ktorého by strana sporu nemala zachovanú plnú možnosť obrany proti argumentom súdu prvej inštancie a došlo by tak k porušeniu zásady dvojinstančnosti súdneho konania. Uvedený postup, v rámci ktorého by odvolací súd nahrádzal chýbajúce argumenty o základných právnych otázkach preskúmvanej veci, by znamenal nezabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivému procesu po podaní odvolania.

26. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení v spojení s § 391 ods. 1 CSP keď súd prvej inštancie jednak nesprávnym procesným postupom resp. nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia v tomto smere odňal stranám sporu právo na spravodlivý proces vzhľadom na ich nemožnosť náležite sa brániť proti vysloveným argumentom, pričom v rámci zásady zachovania dvojinstančnosti súdneho konania tieto nedostatky nemožno napraviť súdom odvolacím. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní v prvom rade posúdiť otázku premlčania uplatneného nároku, v prípade ak dospeje k záveru, že nárok nie je premlčaný náležite sa vysporiadať sa so všetkými argumentami prednesenými sporovými stranami a všetky prijaté závery v novom rozhodnutí riadne odôvodniť tak, aby spĺňalo požiadavku § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie musí byť zrozumiteľné, presvedčivé a konzistentné, a jeho právne závery jednoznačné, aby naň mohli

sporové strany v prípadnom odvolaní reagovať a právne voči nemu argumentovať, a aby bolo v odvolacom konaní preskúmateľné.

27. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 396 ods. 3 CSP) v novom rozhodnutí vo veci.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).